

Verzameling van inkomensafhankelijke readings 2020

De Staatssecretaris van Financiën

Wat artikel 47, tweede lid, van de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen betreft handelende in overeenstemming met de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport;

Gelet op de artikelen 21, 47, tweede lid, en 49 van de Algemene wet inkomensafhankelijke
regelingen;

Finally, it is

Artikel 1

De Uitvoeringsregeling Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen wordt als volgt gewijzigd:

A. Artikel 7 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid aan het derde lid wordt "terugvoeding" talkeus vervangen door "terugvoeding van bestuurlijke boete". Voorts wordt "te 40" talkeus vervangen door "te 20".
2. In het vierde lid wordt de terugvoeding vervangen door "een of meer terugvoedingen van bestuurlijke boetes".
3. In het vijfde lid wordt "de terugvoeding" vervangen door "de terugvoedingen en de bestuurlijke boetes waarop het voorschrift bedoeld in het vierde lid betrekking heeft".

6. Indien de Defensiedienst/Toeslagen een betaalingsregeling als bedoeld in het vierde lid toezet, die zowel betrekking heeft op een of meer terugvorderingen als op een of meer bestuurlijke boetes, strekken de betalingen van de belanghebbende eerst ter voldoening van de terugvordering naen alvorens deze strekken ter voldoening van de bestuurlijke boetes.

B. Artikel 9 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het derde lid vervalt, onder vernummering van het vierde en vijfde lid tot derde en vierde lid.
2. In het vierde lid (nieuw) wordt "tweede, derde en vierde lid" vervangen door "tweede en derde lid".

C. In artikel 9bis, tweede lid, wordt "Artikel 9, derde en vierde lid" vervangen door "Artikel 9, derde lid".

D. Artikel 2 ter komt te luiden:

Artikel 9ter, Overgangsrecht vermogenstoets herstelactie landgebonden budget

10. Op valseheid, niet te vergeten de lijst met 1000 zaken die verspreid zijn, van de wet, af te zien. De eerste lijst, van de Wet op de zorgtoelagen, artikel 1, v, derde lid van de Wet op de kindgebodengedrag, buiten toelagen, indien het aanspraak op huurovereenkomst, zorgtoelagen, anderszins anderszins; kindgebodengedrag, zou betreffen (indien het aanzien van de belanghebbende, zijn partner of een mede-eigenaar bij de berekening van de rendementsgrensgebod, bedoeld in artikel 3.3 van de Wet Inkomensbelasting 2001, geen rekening zou worden gehouden met een uitsluiting van kindgebodengedrag met betrekking tot de berekeningsjaar 2013 tot en met 2017 door de Reëel inkomensbelasting in het kader van de harselgereguleerde kindgebodengedrag, budget).

2. Een verkoopskas bedoeld in het eerste lid met betrekking tot een uitsluiting als bedoeld in het eerste lid, kan uitsluitend in gebruik worden genomen op de aangegeven, op haar uitsluiting, zorguitsluiting, onderscheidenlijk landsgebonden budget, over het beredeningjaar, volgend op het kalenderjaar waarin die uitsluiting is ontvangen.

f. Na artikel 9a wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 6b. Hardheidsregeling kinderopvangtoeslag

1. Van bijzondere omstandigheden als bedoeld in artikel 49, tweede lid, onderdeel b, van de wet is in ieder geval sprake indien:

a. een derde fraudeert ten aanzien van de kinderopvangtoeslag zonder medeverten en betrokkenheid van de belanghebbende die de gevolgen ondervindt van die fraude; of
b. een door de belanghebbende redelijkerwijs niet meer te herstellen geringe formele tekortkoming heeft geleid tot aanzienlijke negatieve gevolgen voor het recht op kinderopvangtoeslag, terwijl aan alle materiele eisen voor de betreffende toeslag is voldaan, tenzij de belanghebbende na herhaalde verzoeken van de Belastingdienst/Toeslagen die geringe formele tekortkoming niet heeft hersteld, terwijl hij daartoe wel in de gelegenheid was.

2. Van bijzondere omstandigheden als bedoeld in artikel 49, tweede lid, onderdeel b, van de wet is op zichzelf in ieder geval geen sprake indien:

a. de belanghebbende te laat een trouw is;

b. de beschikking tot terugvordering het gevolg is van een afwijking tussen het daadwerkelijk afgenomen aantal uren kinderopvang en het aantal uren kinderopvang op basis waarvan het vooruituit kinderopvangtoeslag is berekend in dat belastingjaar; of

c. de beschikking tot terugvordering het gevolg is van een afwijking van het daadwerkelijk over het belastingjaar vastgestelde toezichtinkomen van de kinderopvangtoeslag en het gemiddelde inkomen op basis waarvan het vooruituit kinderopvangtoeslag is berekend.

3. De Belastingdienst/Toeslagen zal de belanghebbende, indien de omstandigheden daartoe noodzakelijk de gelegenheid bieden om zijn zienswijze te geven ten aanzien van het door de Minister van Financiën, in overeenstemming met de Ministers die het aangaat, voorgenomen beschikking tot vaststelling van de hardheidsregeling, bedoeld in artikel 49, tweede lid, van de wet.

4. Indien de belanghebbende tijdig een bezwaarschrift heeft ingediend tegen de beschikking van de Minister van Financiën, in overeenstemming met de ministers die het aangaat, tot vaststelling van de hardheidsregeling, bedoeld in artikel 49, tweede lid, van de wet, brengt een onafhankelijke bezwaarschriftenadviescommissie als bedoeld in artikel 7:113 van de Algemene wet bestuursrecht advies uit over dit bezwaarschrift.

Artikel II

In de Regeling van de Staatssecretaris van Financiën van 30 december 2015 tot wijziging van enige uitvoeringsregelingen in kader de (toekomstige) toeslagen en de uitbreiding van de Wft op de sector (StcR 2015: 47716) vervalt artikel III.

Artikel III

Deze regeling treedt in werking met ingang van 1 juli 2020.

De Staatssecretaris van Financiën,

Alexandra C. van Huffelen

MEMORIE VAN TOELICHTING

1. Algemeen

1. Inleiding

In navolging van de adviezen¹ van de Adviescommissie uitvoering toeslagen (Adviescommissie) zijn in 2019 maatregelen aangekondigd om tegemoet te komen aan ouders die door de Besluitingswet Toeslagen (instellend voor ingezetenen) zijn behandeld dat wel hard zijn geraakt door de werking van de regeling rondom de kinderopvangtoeslag, die mijne waarop deze gehandhaafd werd en de uitleg die in uitvoering en rechtspraak aan die regeling is gegeven.

De vorig jaar naar aanleiding van de zogenaamde CAF 11-zaak ingestelde Adviescommissie concludeert dat bij de uitvoering van de kinderopvangtoeslag veel is misgegaan.² Bij de CAF 11-zaak en een voorafgaande zaak heeft de uitvoering van de kinderopvangtoeslag als geringe en institutionele voorname onrechtvaardigheid plaats. Daar naast zijn er grote aantallen huishoudens in ernstige en soms blijvende financiële problemen gebracht door de werking van de regeling rondom de kinderopvangtoeslag, die wijze waarop deze gehandhaafd werd en de uitleg die in uitvoering en rechtspraak aan die regeling is gegeven. De Afdeling Bestuursrechtpraak van de Raad van State (ABRS) heeft met de uitspraak van 23 oktober 2019³ aan dit, ook door een paar jaar geleden bevestigd, de afwijking van de kinderopvangtoeslag, een einde gemaakt. Het kabinet streeft ernaar om tot een oplossing te komen voor de getroffen ouders in het besef dat een financiële tegemoetkoming het ervaren onrecht nooit volledig kan wegnemen.

Deze verzameling regeling ziet in de eerste plaats op twee maatregelen die zijn aangekondigd in de Kadasterwet voor het einde van de Afwijkingen. Ten eerste monden in deze verzameling regeling nadere regels gesteld aan de in de Wet hardheidsaanpassing Awir gestelde hardheidsregeling. Ten tweede vervalt met deze verzameling het zogenaamde Opzet Grove/Schuld (OGS)-criterium bij de invordering. Daar naast wordt met deze verzameling de Uitvoeringsregeling Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen (UR Awir) op twee punten gewijzigd. De termijn voor het indienen van een verzoek voor een vermogensontzuiktoezichting wordt vermindert en er wordt een nieuwe vermogensontzuiktoezichting geïntroduceerd voor uitbetalingen in het kader van de herstelbetalingen gebonden budget.

2. Hardheidsregeling kinderopvangtoeslag

De Wet hardheidsaanpassing Awir voegt onder andere een hardheidsregeling toe aan de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen (Awir). Op basis daarvan kunnen de ministerie regeling nadere regels worden gesteld ten behoeve van de uitvoering van deze hardheidsregeling. De in deze verzameling regeling ingesloten nadere regels zijn gebaseerd op de door de Adviescommissie in haar eindadvies Omzien in verandering 2¹ geschatte hardheidsregeling, die bevoegd recht te doen aan de uitspraak van 23 oktober 2019.⁴

Een groot aantal ouders is in ernstige en blijvende financiële problemen gebracht door de werking van de regeling rondom de kinderopvangtoeslag. Met name het altes of niet karakter heeft geleid tot disproportionele beschikkingen aan aanzien van het recht op kinderopvangtoeslag, waar bij alle voorschotten voor de kinderopvangtoeslag van een jaar werden teruggevoerd wanneer ouders niet sennemelijk konden maken dat ze voor dat jaar alle kosten hadden voldaan. Ook kunnen ouders zijn getroffen door met disproportionele terugvoering beschikkingen.

¹ Interim-advies Omzien in verandering van 14 november 2019 (afgeleide bij Kamerstukken II 2019/20, 31066, nr. 540) en Eindadvies Omzien in verandering 2 van 12 maart 2020 (afgeleide bij Kamerstukken II 2019/20, 31066, nr. 608).

² Kamerstukken II 2019/20, 31066, nr. 536, en Kamerstukken II 2019/20, 31066, nr. 612.

³ Besluit van de Raad van State van 23 oktober 2019 (nr. 2019/20, 31066, nr. 608) en Besluit van de Raad van State van 23 oktober 2019 (nr. 2019/20, 31066, nr. 609).

⁴ Eindadvies Omzien in verandering 2 van 12 maart 2020 (afgeleide bij Kamerstukken II 2019/20, 31066, nr. 609).

⁵ ARVS 23 oktober 2019, ECLI:NL:RVS:2019.3533 en ECLI:NL:RVS:2019.3536.

Op advies van de Adviescommissie is de herzieningsmogelijkheid in de toeslagenregulering verruimd naar onherroepelijk geworden kinderovergangstoelagenbeschikkingen (tot vaststelling of tot terugordering), zodat disproportionele beschikkingen uit het verleden herzien kunnen worden. De verruiming van deze herzieningsmogelijkheid is echter beperkt tot beschikkingen van (globaal gerekend) vijf jaar terug. Deze herzieningsmogelijkheid is, vooruitlopend op wetgeving, uitgewerkt in het Verzamelbesluit Toeslagen.

De Adviescommissie ziet geen andere, verlegende mogelijkheden om binnen de bestaande regelgeving voor het verleden herstel te bieden. Zij constateert ook dat dit bovendien hard kan zijn voor ouders die in een verder verleden dan de afgelopen vijf jaar met vergelijkbare disproportionele beschikkingen zijn geconfronteerd. Voor deze gevallen adviseert de Adviescommissie een wettelijke hardheidsregeling.

De hardheidsregeling ziet op de gevallen waarin de toepassing van de regelgeving bij de uitvoering van de kinderovergangstoelagen in het verleden heeft geleid tot onbillijkheden van overwegende aard die voortvloeien uit de heraanpak van de vóór 25 oktober 2019 bestaande toepassing van het wettelijke stelsel, welke onbillijkheden zodanig zijn dat het overduidelijk onredelijk is deze voor rekening van de belanghebbende te laten en waarin het aangewezen is om – ondanks het verstrijken van de vijfjaarstermijn voor herziening in het voordeel van de belanghebbende van een onherroepelijk geworden beschikking (tot vaststelling of tot terugordering) omtrent kinderovergangstoelagen – een hardheidsregeling toe te passen.

3. Vervallen van het OGS-criterium voor terugorderingen

In reactie op het eindadvies *Omsize in verandering 2* van de Adviescommissie heeft het kabinet besloten om het OGS-criterium niet langer toe te passen bij het al dan niet toekennen van een persoonlijke betalingsregeling bij terugorderingen.⁷ Het gedachte achter het OGS-criterium bij de toewijzing was namelijk dat toelagerechtigden die trainieren, misbruik maken van toeslagen of ernstig belofteschietert in het nakomen van hun verplichtingen ten aanzien van hun tegemoetkoming geen gebruik kunnen maken van een persoonlijke betalingsregeling op basis van betalingscapaciteit en vermogen. Het kabinet is echter van mening dat het OGS-criterium disproportionele gevolgen heeft gehad voor toeslagerechtigden met een te laag inkomen (zoals in de Toeslagenregulering die tegen het OGS-criterium aanloopt zijn genoemd) om binnen 24 maanden hun terugordering (standaardregeling) volledig terug te betalen. Een dergelijke standaardregeling heeft tot gevolg dat lage inkomens met hoge terugorderingen in de loop en onder het bestaanminimum terecht kunnen komen. Daarom heeft het kabinet besloten dat toekomstige verzoeken om een persoonlijke betalingsregeling bij terugorderingen niet meer afgewezen kunnen worden vanwege het OGS-criterium.⁸ Het nieuwe beleid houdt in dat iedereen met een toeslageschuld in beginsel recht heeft op een persoonlijke betalingsregeling op basis van betalingscapaciteit van twee jaar, gevolgd door het aflossen van de achterstand. Evidente gevallen van misbruik en onwettig gebruik van toeslagen worden voortaan in beginsel uitdrukkelijk aangepakt door het opleggen van een (vergijs)boete of strafrechtelijke vervolging. Het beleid zal op dit onderdeel worden verscherpt.

Daarnaast heeft het kabinet besloten om ook voor de openstaande toeslagenschulden per 1 juli 2020, waarvoor door toepassing van het OGS-criterium geen persoonlijke betalingsregeling was getroffen, alsnog een persoonlijke betalingsregeling van twee jaar, te rekenen vanaf 1 juli 2020, toe te staan, gevolgd door de toeslagelima om af te zien van verdere invordering waarbij nog wel gedurende drie jaar wordt verrekend met eenmalige teruggeven inkomster bij betaling en nabetalen toeslagen.⁹

4. Vervallen termijn indiening verzoek vermogensbelastingaanslag

⁷ Kamerstukken II 2019/20, 31066, nr. 613, p. 13 en 16.

⁸ Kamerstukken II 2019/20, 31066, nr. 613, p. 15.

⁹ Kamerstukken II 2019/20, 31066, nr. 613, p. 15.

¹⁰ Kamerstukken II 2019/20, 31066, nr. 613, p. 13 en 16.

Bij de basisslag of aanspraak bestaat op huurtoeslag, zorgtoeslag en kindgebonden budget wordt ook een vermogenstoets toegepast. In de UR Awir staan enkele bijzondere vermogens (bezittingen en eenmalige uitkeringen) opgesomd die op verzoek van belanghebbende niet meegenomen worden bij het toepassen van de vermogenstoets. In het kader van verbeteringen in het toelagenstelsel en het bevorderen van dienstverlening vanuit de Belastingdienst/loeslagentoets bestaat de bestaande termijn voor het indienen van een verzoek om een uitzondering op de vermogenstoets ter behoefte van de huurtoeslag, de zorgtoeslag en het kindgebonden budget te vervallen. De bestaande termijn loopt af op het moment dat de beschikking van de betreffende tegenwoordigheid over het desbetreffende berekeningsjaar onder oepelijk is geworden in de praktijk van de afgelopen jaren is gebleken dat deze termijn te kort was, omdat belanghebbenden vaak pas na verloop van langere tijd op de hoogte raakten van het feit dat zij een verzoek hadden kunnen indienen.

Het vervallen van de bestaande termijn geeft belanghebbenden voortaan meer tijd om een verzoek in te dienen voor een uitzondering op de vermogenstoets. Het verzoek is voortaan mogelijk tot vijf jaar na de laatste dag van het berekeningsjaar waarop het verzoek betrekking heeft, of, indien dit later is, tot een jaar na de dagtekening van de definitieve toekenningbeschikking over het berekeningsjaar waarop het verzoek betrekking heeft. Verzoeken binnen deze nieuwe termijn zijn ook mogelijk voor berekeningsjaar en hiervoor de tot 1 juli 2020 geldende termijn om een verzoek in te dienen reeds verstrekken is.

5. Vermogenstoets uitzondering herstelactie kindgebonden budget

Eind 2019 kwam de Belastingdienst/loeslagentoets erachter dat bij hervatting van het kindgebonden budget na een eerdere stopzetting, sprake is van een onvolkomenheid in de implementatie van de wetstopzetting in de gevallen dat een combinatie met andere toelagen bestaat. Als gevolg daarvan werd het kindgebonden budget na een stopzetting niet automatisch hervat wanneer de rechtebepalen weer aan de voorwaarden voldoet voor automatische toekenning.

Belanghebbenden die in de periode 2013 tot en met 2017 ten onrechte geen kindgebonden budget hebben ontvangen, krijgen, in de regel, in 2019 of 2020 een eenmalige uitbetaling in het kader van de in de brief van 4 juli 2019¹¹ beschreven herstelactie kindgebonden budget. Naar aanleiding van een onderzoek van de Eerste Kamer is besloten deze uitbetalingen tijdelijk uit te stellen aan de vermogenstoetsen van de huurtoeslag, de zorgtoeslag en het kindgebonden budget.¹² Met deze tijdelijke uitbreiding wordt op verzoek van de belanghebbende een dergelijke eenmalige uitbetaling in enig jaar buiten beschouwing gelaten bij de vermogenstoets bij de berekening en toekenning van de huurtoeslag, de zorgtoeslag en het kindgebonden budget over het daaropvolgende berekeningsjaar.

Artikel 10e wijfs

Artikel 1, onderdeel A (artikel 7 van de Uitvoeringsregeling Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen)

Het vervallen van het tussentijdse zesde lid van artikel 7 UR Awir bewerkstelligt dat de in dat artikel opgenomen betalingsregelingen ook toegepast kunnen worden op een terugvordering als bedoeld in het eerste lid van dat artikel als het ontstaan van die terugvordering te wijten is aan OGS van de belanghebbende of diens partner. Het gaat hierbij zowel om de zogenoemde standaardbetalingsregeling als bedoeld in de eerste drie leden van dat artikel, waarvoor dit in de praktijk voorlopig niet mogelijk was, als om de zogeheten individuele betalingsregeling, bedoeld in het vierde lid van dat artikel, die gebaseerd is op de betalingscapaciteit het vermogen van de toelagegedruide en diens partner. Doordat de lovatificatie OGS door onderhavige wijziging da

¹¹ Kamerstukken II 2018/19, 35010, nr. 17.

¹² Brief van de Eerste Kamercommissie voor Sociale Zaken en Woningzaken van 23 oktober 2019 met kenmerk: 05940 DLS.

toegang tot de persoonlijke betalingsregeling niet langer verhindert, komen ook toelagerechten aan voor deze betalingsregeling in aanmerking die ten tijde van de inwerkingtreding van onderhavige wijziging (1 juli 2000) een openstaande terugvordering hebben waarbij de invorderingskosten aan de order is. Aanpassingen in het eerste tot en met vierde lid van artikel 7 UR Awr maken het voorts mogelijk om de standaardbetalingsregeling en de persoonlijke betalingsregeling toe te passen op bestuurlijke boetes. Het minimale maandelijkse bedrag van de standaardbetalingsregeling wordt verlaagd van € 40 naar € 20 en wordt daarmee in lijn gebracht met artikel 79.7 van de Leidraad Invordering 2008¹³ en de huidige praktijk. De terugvordering en de bestuurlijke boete zijn opgenomen in afzonderlijke beschikkingen. De standaardbetalingsregeling geldt voor iedere afzonderlijke beschikking. Indien zowel sprake is van een terugvordering als van een bestuurlijke boete, betraagt de standaardbetalingsregeling minimaal € 40 per maand (hiernaast € 20). De persoonlijke betalingsregeling geldt daaromheen voor het gezamenlijke bedrag van de terugvordering(en) en de bestuurlijke boete(s) waarvoor een persoonlijke betalingsregeling is aangevraagd. Dit wordt tot uitdrukking gebracht in het vierde lid van artikel 7 UR Awr. De wijziging in het vijfde lid van artikel 7 UR Awr hangt samen met de aanpassing van het vierde lid van dat artikel. In het nieuwe zesde lid van artikel 7 UR Awr wordt vastgesteld dat instellingen van belastingvullenden ter tijd van een persoonlijke betalingsregeling die betrekking hebben op zowel een of meer terugvorderingen als op een of meer bestuurlijke boetes, eerst afgehandeld worden op de terugvorderingen. Bij alle andere terugvorderingen vrijwel zijn voldaan, straffen de belastingen ter voldoening van de bestuurlijke boetes. Het aanbrengen van een volgorde van voldoening is van belang omdat de Belastingdienst/Toelagen na afloop van de termijn van de persoonlijke betalingsregeling ander beleid zal hanteren ten aanzien van nog openstaande terugvorderingen dan ten aanzien van nog openstaande bestuurlijke boetes.

Artikel 1, onderdeel B (artikel 5 van de Uitvoeringsregeling Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen)

Met de wijziging van artikel 9 UR Awr vervalt de thans in het derde lid van dat artikel gereguleerde termijn waarbinnen de belanghebbende een verzoek kan indienen bij de Belastingdienst/Toelagen om de in het eerste lid van dat artikel genoemde beslechtingen en eenmalige uitkeringen buiten beschouwing te laten bij de toepassing van de vermogenskosten voor de huutoelag, de zorgtoelag en het kindgebonden budget. Op grond van deze termijn moet het verzoek worden ingediend voordat de toelagenbeschikking over het betreffende berekeningsjaar ontwerpsel is vastgesteld. Als te laat wordt een verzoek ingediend, is dat het geval na afloop van de termijn van vijf jaren na de laatste dag van de dagtekening van de betreffende beschikking. In de praktijk van de afgelopen jaren is gebleken dat deze termijn te kort was omdat belanghebbenden vaak pas na afloop van de bezuurstermin op de hoogte raakten van het feit dat zij een verzoek hadden kunnen indienen. Door het vervallen van het derde lid van artikel 9 UR Awr en de daarin voorgeschreven termijn waarbinnen het verzoek moet worden ingediend, wordt de termijn van artikel 9a UR Awr van toepassing. De in onderdeel d van dit artikel opgenomen uitsluitingsgrond is namelijk niet langer van toepassing nadat sprake is van een voorgeschreven weder inkomenswet. Het verzoek moet worden gedaan zoals dat tot onderhavige wijziging met in het geval was op grond van het tot dat moment geldende artikel 9, derde lid, UR Awr. Het gevolg hiervan is dat herziening naar aanleiding van een verzoek van de belanghebbende mogelijk is tot het moment waarop vijf jaren zijn verstreken na de laatste dag van het berekeningsjaar waarop het verzoek betrekking heeft, of indien dit later is, tot een jaar na de dagtekening van de definitieve toelagenbeschikking over het berekeningsjaar waarop het verzoek betrekking heeft. Verzoeken binnen deze nieuwe termijn zijn ook mogelijk voor berekeningsjaar en waarvoor de termijn die tot onderhavige wijziging gold om een verzoek in te dienen, reeds verstreken is.

Artikel 1, onderdeel C (artikel 50a van de Uitvoeringsregeling Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen)

¹³ Bijlage 2 bij het Bezoek van de Staatssecretaris van Financiën van 12 juli 2008, nr. CPB2008/13714 (Stort. 2008, 122).

Met de wijziging van artikel 5bis, tweede lid, UR Awir wordt de verwijzing naar een lid opgeruimd dat op grond van deze regeling vervalt. Het gaat hierbij om de verwijzing naar het thans geldende derde lid van artikel 5 UR Awir. Door het vervallen van genoemd derde lid en de keuze om de gevolgen hiervan voor artikel 5bis UR Awir ook niet anderszins te regelen, is de in genoemd derde lid opgenomen termijn niet langer van toepassing op het verzoek dat een belanghebbende kan indienen bij de Belastingdienst/Toelagen om de in artikel 5bis, eerste lid, UR Awir genoemde eenmalige letschade-uitkering buiten beschouwing te laten bij de toepassing van de vermogensstoets voor de zorgtoeslag en het kindgebonden budget. Op grond van de in genoemd derde lid opgenomen termijn moet het verzoek worden ingediend voordat de toelatingsbeschikking over het betreffende berekeningsjaar ontwerpselijk vaststaat. Als er geen bewijs wordt gemaakt, is dat het geval na afloop van de bewaartermijn van zes weken na de dag van de dagtekening van de betreffende beschikking. Door het vervallen van de in genoemd derde lid voorgeschreven termijn waarbinnen het verzoek moet worden ingediend, wordt de termijn van artikel 5a UR Awir van toepassing. De in onderdeel d van dat artikel opgenomen uitsluitingsgrond is namelijk niet langer van toepassing omdat niet langer sprake is van een voorgeschreven eerder moment waarop het verzoek moet worden gedaan zoals dat tot onbehoorlijke wijziging met het geval met op grond van het tot dat moment geldende artikel 5b derde lid UR Awir. Het gevolg hiervan is dat herziening naar aanleiding van een verzoek van de belanghebbende mogelijk is tot het moment waarop vijf jaren zijn verstreken na de laatste dag van het berekeningsjaar waarop het verzoek bereldend heeft, oftewel die later is, tot een jaar na de dagtekening van de definitieve toelatingsbeschikking over het berekeningsjaar waarop het verzoek betrekking heeft. Verzoeken binnen deze nieuwe termijn zijn ook mogelijk voor berekeningsjaren waarvoor de termijn die tot onderhavige wijziging gold om een verzoek in te dienen, reeds verstreken is.

Artikel I, onderdeel D (artikel 9ter van de Uitvoeringsregeling Algemene wet inkomensafhankelijke regels)

Met het vervallen van het thans in artikel 9ter UR Awir opgenomen overgangsrecht, dat zijn belang verloren heeft, treedt een nieuwe overgangsmaatregel in werking op basis waarvan een door de belanghebbende ontvanger eenmalige uitbetaling van kindgebonden budget buiten beschouwing kan blijven bij de toepassing van de vermogensstoets voor de huurotoeslag, de zorgtoeslag en het kindgebonden budget. Het betreft uitbetalingen van kindgebonden budget door de Belastingdienst/Toelagen in het kader van de in de lid van 4 juli 2018¹⁴ beschikking herstellende kindgebonden budget met betrekking tot de berekeningsjaren 2010 tot en met 2017. Via deze herstellende uitbetalingen de ouders een wie in deze jaren ambtelijke kindgebonden budget toegelend had moeten worden, hergeven ten onrechte niet is gebeurd, alsnog een uitbetaling kindgebonden budget van de Belastingdienst/Toelagen. Naar aanleiding van een verzoek van de Eerste Kamer¹⁵ is bezloten voor deze uitbetalingen een zijdelings uitzondering te regelen voor wat betreft de gevolgen die de uitbetalingen kunnen hebben voor het in aanmerking te nemen vermogen van de betreffende ouders voor de vermogensstoets van de inkomensafhankelijke regels.¹⁶ De uitbetalingen kunnen dus in de tijd verspreid over 2018 en 2019 en 2020 uitgevoerd. In het tweede lid van de nieuwe tekst van artikel 9ter UR Awir wordt gezegd dat uitbetalingen die zijn gedaan in een bepaald kalenderjaar op verzoek van de ouder uitgaandard kunnen worden voor de vermogensstoets over het daaropvolgende berekeningsjaar. Uitbetalingen die zijn of worden gedaan in 2019, respectievelijk 2020, kunnen op verzoek worden uitgezonderd voor de vermogensstoets over het berekeningsjaar 2020, respectievelijk 2021.

Artikel I, onderdeel E (artikel 9b van de Uitvoeringsregeling Algemene wet inkomensafhankelijke regels)

¹⁴ De maatregelen 11-20 (U/15, 3103/15, nr. 33).

¹⁵ Brief van de Eerste Kamer aan de Tweede Kamer van 23 oktober 2019 met kenmerk 165640-DL.

¹⁶ De wijziging kan nog te verspreiden reactie-lijst van de SZW, mede namens de FEN, Brief zo u hier moeten verschijnen: https://www.eerstekamer.nl/wetvoorstel/32000_verhoging_van_de

Het nieuwe artikel 9b UR Awir stelt nadere regels ten behoeve van de uitvoering van de in artikel 49 Awir opgenomen hardheidsregeling kinderopvangtoeslag. Artikel 49 Awir bevat de basis om het mogelijke maximum aan hardheidsregelingtoelatingen los te koppelen van gevallen waarin toelassing van de Awir of de daarop berustende bepalingen of de Wet kinderopvang bij de uitvoering van de kinderopvangtoeslag, bedoeld in de Wet kinderopvang, heeft geleid tot onbillijkheden van overwegende aard die voortkomen uit de hardheid van de voor 23 oktober 2015 bestaande toepassing van het wettelijke systeem, welke onbillijkheden zodanig zijn dat het overduidelijk onredelijk is deze voor rekening van belanghebbenden te laten. De hardheidsregelingtoelating betreft de nadellage gevolgen van de beschikking (tot vaststelling of tot teruggordering) voor de belanghebbende voor zover die onevenredig zijn in verhouding tot de met die beschikking te dienen doelen.

In artikel 49, tweede lid, van de Awir is opgenomen dat de onevenredigheid van de nadellage gevolgen, bedoeld in dat lid, (uitzonder met inachtneming van de overige leden van dat artikel) worden weggenomen door het vaststellen van de hardheidsregelingtoelating overeenkomstig de eisen van de beschikking tot vaststelling met betrekking tot kinderopvangtoeslag per berekeningsjaar wordt vastgesteld naar rato van het bedrag aan loonen van kinderopvang waarvan de vader aanspraak heeft gemaakt (dat deze vijfde zijn huwelijk), of anderszins het herstel van de beschikking tot terugbetaling onder bijzondere omstandigheden. In het eerste lid van artikel 9b UR Awir staat een niet-limitatieve opsomming van omstandigheden die worden beschouwd als bijzondere omstandigheden. Van een bijzondere omstandigheid is ten eerste in ieder geval sprake indien een derde – bijvoorbeeld een kinderopvangorganisatie – fraudeert ten aanzien van de kinderopvangtoeslag zonder medewerking van betrokkenheid van de belanghebbende die de gevolgen ondervindt van die fraude. Hieronder valt ook de omstandigheid waarin een derde (identiteitsfraude pleegt) en op naam en buiten mededelen van de belanghebbende kinderopvangtoeslag aanvraagt en het aanspraak op dat die kinderopvangtoeslag op geheel of gedeeltelijk niet ten gunste van belanghebbende komt. Ten tweede is in deze opsomming als bijzondere omstandigheid aangegeven de omstandigheid waarin een door de belanghebbende redelijkerwijs niet meer te herstellen geringe formele tekortkoming heeft geleid tot een negatieve gevolgen voor het recht op kinderopvangtoeslag, terwijl aan alle materiële eisen voor de betreffende toeslag is voldaan, tenzij de belanghebbende na herhaalde verzoeken van de betreffende toeslag de geringe formele tekortkoming niet heeft hersteld, terwijl hij daartoe wel in de gelegenheid was. Het vijfde lid van artikel 49 Awir, dat de materiële eisen van een schriftelijke overeenkomst, wordt in dit kader, vervolg het wel voldaan aan alle materiële eisen het ontbreken van een handtekening in een contract, in lijn met het Verantwoordelijk Toelagen, aangemerkt als een (relatief) geringe formele tekortkoming, vanwege de grote financiële gevolgen die het ontbreken van de handtekening kan hebben gehad terwijl wel voldaan wordt aan alle materiële eisen. In het tweede lid van artikel 9b UR Awir staat een niet-limitatieve opsomming van omstandigheden die in principe leiden tot de conclusie dat er geen sprake is van bijzondere omstandigheden, van bijzondere omstandigheden is op zichzelf in ieder geval geen sprake indien de belanghebbende te kwade trouw is. Indien de beschikking tot terugbetaling het gevolg is van een afwijking tussen het daadwerkelijk afgenomen aantal uren kinderopvang en het aantal uren kinderopvang op basis waarvan het voorschot kinderopvangtoeslag is berekend in dat berekeningsjaar, of indien de beschikking tot terugbetaling het gevolg is van een afwijking van het daadwerkelijke over het berekeningsjaar vastgestelde toelatingsinkomen voor de kinderopvangtoeslag en het geschatte inkomen op basis waarvan het voorschot is berekend. Het de woorden "op zichzelf" wordt aangegeven dat omdat dat zich om omstandigheden voordoet die aangemerkt is als geen bijzondere omstandigheid, aanvullende omstandigheden op zichzelf of in samenhang bezien er toe kunnen leiden dat, afhankelijk van de specifieke omstandigheden van het geval, toch sprake kan zijn van een bijzondere omstandigheid. Een voorbeeld hiervan is een samenloop van de omstandigheid, genoemd in het eerste lid, onderdeel a, van artikel 9b UR Awir en de onevenredigheid, genoemd in het tweede lid, onderdeel b, van dat artikel, mogelijk de belanghebbende te kwade trouw is (artikel 9b, tweede lid, onderdeel a, UR Awir) is het overigens slecht denkbaar dat er aanvullende omstandigheden zijn die aangemerkt kunnen worden als een

bijzondere omstandigheid. Er kan ook sprake zijn van een omstandigheid die wel is aan te merken als een bijzondere omstandigheid, maar die toch reden geeft om te oordelen dat de nadellige gevolgen van een beschikking tot terugvordering niet of niet geheel in strijd zijn met de met die beschikking te dienen doelen, dat kan bijvoorbeeld het geval zijn als er sprake is van een aanvullende omstandigheid. Overigens leidt de financiële situatie of leden de financiële problemen van de belanghebbende die terugbetaling van toelagen verhindert, in het algemeen niet tot matiging van de terugvordering en daarmee ook niet tot het toekennen van een handheidstegemoetkoming. Voor deze situatie bestaat de mogelijkheid van een (persoonlijke) betalingsregeling. Aangezien de belanghebbende een verzoek doet voor een tegemoetkoming, is het uitgangspunt dat de belanghebbende de bijzondere omstandigheden op basis waarvan een tegemoetkoming aan de orde is dient te stellen en indien nodig aannemelijk dient te maken.

In het derde lid van artikel 9b UR Awir wordt geregeld dat de Belastingdienst/Toelagen de belanghebbende, indien de omstandigheden daartoe noodzakern, de gelegenheid zal bieden om zijn zienswijze te geven ten aanzien van de door de Minister van Financiën, in overeenstemming met de ministers die het aangaat, voorgenomen beschikking tot vaststelling van de handheidstegemoetkoming. Hier van is in ieder geval sprake als het voorgenomen besluit afwijking van het verzoek behoudt.

In het vierde lid van artikel 9b UR Awir wordt geregeld dat indien de belanghebbende tijdig een bezwaarschrift heeft ingediend tegen de beschikking van de Minister van Financiën, in overeenstemming met de ministers die het aangaat, tot vaststelling van de handheidstegemoetkoming, een onafhankelijk bezwaarschriftenadviescommissie advies zal uitbrengen over dit bezwaarschrift. In de regel zal de Minister van Financiën, in overeenstemming met de ministers die het aangaat, dit advies volgen bij het nemen van de beslissing op het bezwaar. Indien de Minister van Financiën, in overeenstemming met de ministers die het aangaat, besluit af te wijken van dit advies, wordt in die beslissing, conform artikel 7:12, zevende lid, van de Algemene wet bestuursrecht, de reden voor die afwijking vermeld en wordt het advies met de beslissing meegestuurd.

Artikel II (artikel III van de Regeling van de Staatssecretaris van Financiën van 30 december 2015 tot wijziging van enige uitvoeringsregelingen inzake de fiscaliteit, toelagen en douane aasmade van de Wet op de accijns (Stort. 2015, 47716))

Artikel III van de Regeling van de Staatssecretaris van Financiën van 30 december 2015 tot wijziging van enige uitvoeringsregelingen inzake de fiscaliteit, toelagen en douane aasmade van de Wet op de accijns (Stort. 2015, 47716) vervalt omdat het zijn belang verlorer heeft. Bovendien verwijst genoemd artikel naar het derde lid van artikel 9 UR Awir, welk lid met deze ministeriele regeling vervalt.

Artikel III (aawerkingsbepaling)

Dit artikel regelt de inwerkingtreding.

De Staatssecretaris van Financiën.

Alexandra C. van Kullén